

КЫЗЫЛ ŞAFƏK

E. K. (b) F. Mərqəzi komitəsinin həftədə 3 dəfə
çıxan qəndli gazetəsidir.

Abyna şərtləri

12 aylıq 2 m. 40 k.
6 1 m. 20 k.

Адрес:

Эривань
ул. Абовяна № 35

Kontraktatsiyanın şəhvisiz və vaktında bitirməli!

İctimailəşmiş təsərrüfatlar ilə bərabər, daha məmleqətimizdə üstünlük edən fərdi və dağənik təsərrüfatlara planı təsir etməq, joksyl və ortabab təsərrüfatları na maddi yardımılıqda bylunub və bynıların qələcəqdə kolxoza daxil olmaları üçün lazımlı şərait tərtməqdə kontraktatsiyanın bejuq əhəmiyyəti vardır. Bynun üçün syra huqyməti tərəfindən kontraktatsiyaya isinə artıq də rəcədə diqqət verilir.

Syra Ermənistanında by ilqi jaz əqininin 72 bin hektar kontraktlaşmalıdır, by mьkьardan 40 bin hektar bygda, 30 bin hektar arpa, 2 bin hektar isə jylaf olmalıdır. Jətmis iqi bin hektardan 24 bin hektar (15 bin h. bygda, 9 bin h. arpa) kolxozlar ilə, 48 bin hektar isə (25 bin h. bygda, 21 bin h. arpa, 2 bin h. jylaf) fərdi joksyl və ortabab təsərrüfatları ilə kontrakt bağlamalıdır.

Hər dairəyə verilən kontrol rə kəmləri etraflı surətdə muzaqirə etdikdən sonra qəndlərə və kolxozlara çatdırılmalıdır. By il kontrakt ajrı — ajrı təsərrüfatları ilə jök bəqədə istehsal şirqətləri ilə, istehsal şirqəti olmyjan yerlərdə isə fərdi təsərrüfatları ilə bağlanacaqdır. Kylak və varlı təsərrüfatları ilə kontrakt bağlanmağında, onlara mehqəm vəzifə veriləcəkdir.

Istehsal şirqətləri olan qəndlərdə fərdi təsərrüfatları əvəzində istehsal şirqətləri ilə kontraktın bağlanılması heç vakt o deməq dəjil qi, muşavələnamənin bağlanmasında joksyl və ortabab təsərrüfatları iştiraq etməməlidirlər. Biləqs muşavələnamənin bağlanmasında joksyl və ortabab qutlənin ən jakın iştiraqını təmin etməlidir. Istehsal şirqəti ziraət birləşiyi ilə muşavələnamə qagladəkdan əvvəl qəndlilər arasında qəniş syrətdə izahat işi aparılmalı, qəndin real — həkiki imkanlarını muşəjjən edibdə, sonra muşavələnamə bağlamalıdır. Izahat işlərinin aparılması üçün dairə firke və icraiyə komitələri vaktın

da qəndləri lazımlı işçilər ilə təmin etməlidirlər.

Qənd syraları, firke və komсомol əzəqləri və habeie ictimai təşqilatlar kontraktatsiya kampaniyasında və xusysen izahat işlərinin aparılmasında tə al syrətdə iştiraq etməlidirlər.

Kontraktatsiya planını artıq ləkcə ifa edən fərdi joksyl və ortabab təsərrüfatları və kolxozlar üçün xusysi təşqil oynacaq fondan muşafət veriləcəkdir. Qəçən il kontraktatsiya sahəsinə də yerlərdə bir cərqə sahələr braxılımsı, məsələn, təsaduf olmyş qi, qəndlinin xəberli olmadan kontrakti bağlaymalar cərqə sində sijablıq alınması (Basar-qəçər və sair dairələrdə) və bynyn isə bir cərqə fəna nəticələri olmyş.

Şəhvələrin təqrar oynanmasına yer verməməli və butun kuvvələri səfərbərliyə əlarak, kontraktatsiya kampaniyasını martın 25—ne qibi muvəffəkiyyət ilə bitirməlidir.

Намь bynlar qibi olmalıdır.

Əcmijadizin ddirəsinin Ş. Mehmandar qənd kəraətxanə mudiri Jol. M. Mamedofyn çalıskanlıq səjəsində kəraətxanə nəzdində bir savadsızlıq ləqv kursu açmışdırqi, byrada 35-40 qəndli savadsızlıq ləqv etməqdədir. Jalanz M. Mamedof dəqiq bynyn təqide həmin qənd meqteb Pəza Maqiniski qəntdə aparılan kampaniyaların (jaz əqlinə hazırlıq, pambyk planı, et hazırlıq məcburi təhsil, kolxoz kurylyşy işləri və sairə..) muvəffəkiyyətli nəticələnməsi üçün jorylmaksızın çalışmalıdır. By səbəbdəndirqi, et hazırlıq planı 100 faizlə həjə tə qəçmiş və başka kampaniyalarda bynyn qibi. Butun qəntdə işlənən joldaşlar bynlar qibi çalışmalıdır.

O. ABBASOF

AŞAĞY FIRKƏ ORĞANLARININ jəniden seçqisi hakkında

1. Fevralın 15—ndən aprelin 1—ne kədər, şəher, qənd və nəklizjat firke əzəqləri və firke kollektivləri burolarının jəniden seçqisini qəçirməq. İşlərə birinci nəbədə qənd əzəqlərində baş lamak lazımdır.

Kejd.- Butun əzəqlərin bu roları bila təfavud, hətta onlar qi axır aylar zərfində kismən jəniden seçlimeyə təbe' dytlymyşlar onlar da jəniden seçqiyə təbe' dylar.

2. İrevan və Leninkan şəher və butun dairə firke komitələri nə, seçqilər zamanında Zak. Əlqə komitəsinin aşağı firke organlarının jəniden seçqisi həkkindəqi, direktiv meqtybyny əzəqlərdə qəniş syrətdə təhkiyə alınması təpşərmək.

3. Jəniden seçqi işlərini mudətine qərə uq devrə təksim etməq:

a) Birinci devirdə əzəqlər iclasında Zak. Əlqə Komitəsinin direktiv meqtybyny təfsilən təhkiyə əlarak, əzəq işlərini jök-lamakdan etri təftis komisiyony seçməq.

b) İqinci devirdə əzəq burolarının hək—hesabat məryzələrini qəçirərəq, ejni zamanda təftis komisiyolarının jök-lama nəticələrini təhkiyə etməq. Bolşevik tənkiidi ilə isə açılıqların mejdana çykaryb, onları aradan qəturməq üçün konkret əlçülər qəstərməq. Jəni seçilən burolar üçün kabakca jəni namuzədlər hazırlamak.

c) Uçuncu devirdə seçqi icra etməq, əzəqlin təqlif etdiyi namuzədləri fərdən təhkiyə edərəq, firke burolarının, kollektivlərin və zavod komitələrinin jəni təqibini seçməqlə, buroların jəni təqibini sabit bolşeviklər, işçi, batrak və ən jaxşy kolxozcy və kadın kommunistlər ilə tə'min etməq.

4. Firke əzəqləri, xərda millətlərin kommunist joldaşların seçqi işlərinə aktiv iştiraqını təmin etməlidirlər.

5. Bitərəf işçiləri, batrakları, kolxozcyaları, joksyl və ortabab qəndliləri aşağı firke organlarının hesabət seçqilərinə iştiraq etdirməq üçün xssy iclaslar çağırmaq, Zak. Əlqə komitəsinin direktiv meqtyby əsasları üzərinə, firke əzəqləri işlərinin nəbət məsələlərini təhkiyə əlman və həman iclasları, jəni zərbəci brigadalar, dərnaqlar təşqil və firke syralarına jəni üzvlər əlīb etməq işinə bir təşvikat etməq.

6. Mərqəzi Komitə və buro təqibindən, təlimat məryzələri tərtib və seçqilər qədişatına rəhbərliq etməq üçün, bir syra joldaşları bejuq istihsalat yerlərinə— Allahverdijə, Zoraqesə, Kapana, Tokucyə və ilx. qəndərməq.

7. Seçqi işlərinə rəhbərliq etməqdən etəri mərqəzdən 30-40 məsyil joldaşları yerləre qəndər məq.

8. Səfərbərliyə alınmış və imdi qəntdə bylunan firkeci joldaşlara ən jakın bir zamanda seçqi işlərinə iştiraq etməq təpşərmək.

9. İrevan firke məqtebi telebələrindən, Şəher əzəqlərində

və jakın qəndlərdə seçqi işləri nə yardım etməq üçün, xssy brigadalar təşqil etməq.

10. Şəher və dairə komitələri nəzdində, Zak. Əlqə Komitəsinin direktiv meqtybyny və jəniden seçqi işlərinin planını təhkiyə etməq üçün, əzəq qatibləri ilə buroların muşavərəsinə çağırmaq. İrevan və Leninkanda aktivlər iclası və Mərqəzi Komitənin təşqilat səbəsi nəzdində qəndə qəndərilen joldaşların muşavərəsinə çağırmaq.

11. "Xoryrtajın Həjastan", "Maçkal", "Banvor", və "Kyzyl Şafək", gazetələri et redaktorları xssy məsyliyyəti ilə seçqilərin qədişatını qəniş syrətdə izah və məryzəçilər üçün məzmun olaraq işlərimizin muş təlif sahələrini bəresində gazetələrdə muntəzəm məlymat verməlidirlər. Zavodların, sovxoz və kolxozların divar gazetələri seçqilər zamanında et nəzər diqqətlərini seçqi işlərinin əjdənlaşdırması üzərinə mərqəlaşdırılmalıdırlər.

M. K. Təşq.—Təlimat şə'bəsi

Məşevik əqs inkılabçyları proletarja məhqəməsi karşısında

Moskvada martın 1 ndən məşevik əqs inkılabçyları mərqəzi komitəsinin muşavərəsi başlamışdır. Muddajı umyimi Jol. Krilenkonın ittihamnaməsi 14 məşevik bəvçylarının syralar itti fakına karşy xəjanət və əqs inkılab hazırlamak, əcnəbi dvlətlər ilə bir olyb proletarja diktatyrasını dəvirməq istədiqlərini qəstərməqdədir. "syralar ittifakı məşeviqilər bürosy", namə al tında isləməqdə olan əqs inkılabçy məşeviqilərin mərqəzi komitəsi başında Kryman, Syxanov və başkaları bylynməkdədir.

Ittihamnamə kejd edir qi, Almanjada bylunan məşevik bəvçylarından Abramoviç 1928 ildə qizli syrətdə syralar ittifakına qəlmis və mərqəzi komitə ilə əlakədar olmyşdyr. Məşeviqilərin hərəqatı iqinci bejnəl xalk sosjalistlər tərəfindən pyl və diqər vasitələr ilə muşavənət qərmüşdür. Məhqəməyə verilən əqs inkılabçylar et hərəqətlərini təmamen bojynlarına almışlar.

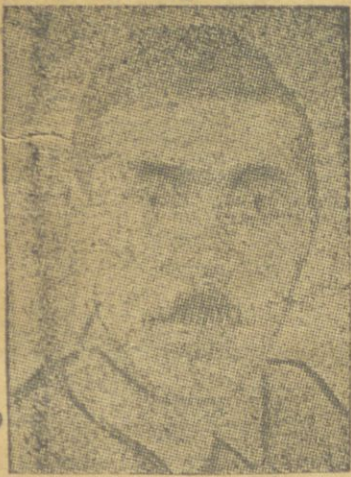
Məşevik əqs inkılabçyların hərəqətləri syralar ittifakı proletarjaya məlym oldygy qibi Moskvada, Minskədə və diqər bir çok şəhərlərdə protesto numajışları və mitinglər olmyşdyr. İrevan zavodlarında və bir çok muşessələrdə mitinglər olyb, işçilər əqs inkılabçyların ağır syrətdə cəzalandırılması tələb edirlər.

Umyim Ermənistan sovxozlar muşavərəsinə qəlmis zərbəçilərdən.

Bunjad-zadə joldaşın məryzəsindən

Zak. M. I. K. Sadri Joldaş
MYSABEQOV

Xalk təsərrüfatının beş illik planı tertib oldykdə, duşmənlərimiz həman planın həkiki olmasına inanmayırdylar. Komünist firkaşının durust rəhbərliyi və işçi şynıynın həvəsi ilə işe jaryşmaklyk nəticəsində, beş illik planı 4 ildə həyata qeçirmədəjiz.

İşçi şynıyn işe başladykda, jalyıyz qeçmişdə dağylmış təsərrüfatı bərpa etməyi jok, bəlkə də ony sosializm əsası üzərində jendən kyrmakly məksəd kojmıady. Bə sahədə bizim qe rülməmiş surətimiz vardı. Tərəkkil etmiş kapitalizm məmləkətlərinə nə inqi jətisiriq, hətdə onlars etmədəjiz.

Təsərrüfat vəziyyətimiz jaxşylasmaq ilə bərabər, jeni əmələ qəlmiş tokıcy sənajenin qet-qədə xam mala, birinci nevbədə pambyka, olan ehtijacda ərtmadadı. 1927/28-nci ildə Zakafkasja sənajenin 350 bin tonn (tonn 61 pyt) pambyka ehtijacı var idi, fəket istehsal olynmyady jalyıyz 216 bin tonn 1928/29-ncy ildə ehtijacı 380 bin tonn oldyky halda, 240 bin tonn istehsal olynmyşdy, 1929/30-ncy ildə isə 432 bin tonn ehtijacı oldyky halda, jalyıyz 264 bin tonn istehsal olynmyşdy.

Zakafkasja mənsycat sənajeni pambyka olan umym ehtijacı 1925-nci ildə 2 milyon 532 bin tonndan ibarət idi, 1931-nci ildə isə 13 milyon 155 bin tonndan ibarətdir. Bojleliq ilə, 6 il müddətində sənajemizin ehtijacı təxminən 6 dəfə artır. By isə bizdən mənsycat sənajeni pambyk ilə təmin olynması tələb edir.

Əsasən taxıl məsələsi artıq həll olynmyş. İmdi isə sənajemizin xam mal çetinə xarici xam maldan asly olynmaması məsələ qarşymızda durmyşdyr və by məsələni həll etməliyiz.

1914-ncü ildə Zakafkasjada 136 bin 600 hektar, 1926-ncy ildə 71 hektar, 1927-nci ildə 117 bin hektar, 1929-ncy ildə isə 129 bin hektar pambyk qeçirmişdir.

1930-ncy ildə 150 bin tonn əvəzinə jalyıyz 66 67 bin tonn pambyk tədarıq etmişiz. By isə planın 44—45 faizini təşkil edir. By sahədə daha işləməq lazımdır.

Pambyk əqini ətrafında şiddətli syrətdə şynıyn mubərəzə qedir. Kyalak necə texniqi bitqilər becərilməsinin və habelə pambyk əqininin əlejhinedir, bojleqi həman bitqilər kollektiv işmə əsası üzərə tərəkkil etmədədir. Kyalakın müqavəmətinin şynıyn, 1931-nci ilin pambyk əqini planı tam həyata qeçirməlidir. 1931-nci ildə Zakafkasjada 250 bin hektar pambyk əqməq ilə birliqdə, pambykyn məhsylatlykynın juqsəlməsində dikkət verməliyiz. Muhərəbədə əvvəlqinə nisbətən hər bir hektardan 40 faiz əşqiliqi ilə məhsylat alırsız. Məhsylatın juqsəlməsinə dikkət verməq ilə 31-nci ildə 250 bin hektardan 211 bin tonn pambyk almalyız. Zakafkasjada əqiləcəq 250 bin hektar pambykyn 22 bin hektar şynıyn sovxozlar, 115 bin hektar şynıyn kolxozlar, 113 bin hektar şynıyn isə fərdi təsərrüfatlar əqməlidirlər. Kolxozlar və fərdi joksyl və ortabab təsərrüfatlar ilə kontrakt bağlanacakdır, kyalak təsərrüfatlarına isə məhquq vəziyyə veriləcəqdır. By il pambykçylara 9 milyon 830 bin manat avans brakyacakdır, qeçən il 8 milyon 600 bin manat brakyılmışdır. Avansın 20 faizi pambykyn birinci toplanışında, 30 faizi 2-nci, 50 faizi isə üçüncü toplanışında veriləcəqdır. By il pambykçylar üçün 30 bin pyt çəltiqdən, 8 bin pyt taxıldan və 1 milyon manat paradan ibarət muqafat fondu təşkil olynmyşdyr.

İmdi qibi təcrübə edilən dokovorların bir cərgə noksanları var idi. By noksanlardan biriside dokovoryn ajrı - ajrı təsərrüfatlar ilə jok, bəlkədə istehsal şirqəti ilə bağlanmasında idi. By il dokovoriar bivaştə olaraq ajrı—ajrı təsərrüfatlar ilə bağlanacakdır, istehsal şirqəti isə jalyıyz jərdəmlək qəstərəcəqdır.

Sy məsələsi

Zakafkasjada sy məsələsi ən mühüm və ətraflı məsələlərdəndir. By sahədə bizim bejuq məvəffekijjetlərimiz ilə bərabər noksanlarımızda vardı.

Məvəffekijjetlərimizdən Karasakal, xərda Sərdarabad, Mygan, Eşmiadzın, Alazan və sairə kanalları qeşərtməq olar.

Noksanlarımızdan jərli arxların və qəhrizlərin kəldəje galyıyn, onlardan lazımy kəder istifadə olynmaması qəstərməq olar. Habelə imdi kəder bir çok jərdərdə olan batlaklarda kurydylmamış. Sydan rasijonal syrətdə istifadə etməq məsələsi imdi qibi daha həll olynmamış.

Sydan istifadə etməq işində qarşymızda duran məsələlər

aşağıda qəndən ibarətdir:

Məhəlli arxları, qəhrizləri lazym kəldəje salmaq, batlakları kurytmək və tez bir müddət də bərpa devrini bitirib, by sahədə də rekonstryktiv devrinə qeçməq.

Əşqi kəldə ilə sydan istifadə usulyndan jeni usula qeçməlidir. Cyvar və mirab vasitəsilə jok, sy millisija vasitəsilə pajla nıymalydır.

Sydan istifadə məsələsində şynıyn xətti hərəqətdə bylynyb, birinci nevbədə joksyl və ortabablar təmin olynmalıdır. Pambyk rajonlarında başqa bitqilərin əqilməsinin məksədə yigynlyky jokdyr, bojleqi o vaxt pambyk əqini üzərinə lazımy dikkət jətirməq gejrı mümqu olabiler.

Pambyk əqini kolxoz və sovxoz kurylyşy xətti ilə tərəkkil etməlidir. İmdi qibi rajonlarda kollektivlər butun təsərrüfatların 19,2 faizini təşkil edir. 1931-nci ildə Zakafkasjada olan təsərrüfatların 20—25 faizi kollektivləşməsi ilə bərabər, pambyk rajonlarında kollektivləşən təsərrüfatlar 50 faizə çatdırılmalıdır.

Qutlənin hərəqətini kollektivə dogry sürətləndirməlidir, kollektivlərdə istehsal planı tertib etməq, olan maqinə və alətlərdən rasijonal syrətdə istifadə etməq zəhmətin duzoğun təşkil olynması ilə kollektivlərdə olan noksanlara nihajət verməlidir. Jalyıyz kollektiv hərəqəti bejuq planların həyata qeçirilməsini təmin edabiler.

Qeçən ilə nisbətən by il maqinə-traktor stansiyaların məkdarı dahada artacakdır.

Qeçən il Zakafkasjada 797 traktora malıq olan 4 maqinə-traktor stansiyası var idi, by il isə 1547 traktora malıq olan 20 maqinə - traktor stansiyası olacakdır. By il pambyk rajonlarına 20 milyon manatlyk qənd təsərrüfat maqinələri veriləcəqdır. 250 bin hektar pambyk jərinin 233 bin hektarı traktor vastəsilə əqiləcəqdır.

Musavat, məşevik və dağnaklar müxtəlif millətlərin zəhmətqeslərini biri—birinin əlejhinə kəldərdylar, bizim isə müxtəlif millətlərin zəhmətqeslərindən ibarət olan umym kolxozlarımız vardı. Biz silah əvəzinə müxtəlif millətlərin zəhmətqeslərini traktor və başqa qənd təsərrüfat alətlərilə silahlandırmalıyız.

Pambyk üçün jərdən jərdəli kuveləndirici vastələr ilə təmin edərək, qələcəqdə hər il by jərdəli pambyk əqini üçün istifadə etməlidir.

By il pambyk əqinləri 100 faizlə cərgə ilə səpilməlidir.

Qeçən il pambyk toxumlarının 77 faizi cins toxumlardan ibarət idi, by il isə toxum 100 faizlə cinsdir.

Qeçən sənə pambyk əqini sağnəsində brakylan səhvlərdən biridə əqini qeçiqdirilməsi idi, jər olmyş qı, ilynyn sonyna qı bi əqin ilə məsgyl olmyşlar. By il var kuvvə ilə çalyşy pambyk əqinini majyn onyna qıbi bitirməlidir by bərədə Zakafkasja xalk komisarlar syrasında kərar vardı.

Pambyk əqinini qeçirtmə və müxtəlif bitlər bejuq zıjan verirlər. Vaxtında by zıjançyların qarşymızda almək üçün lazımy təşəbbuslarda bylynmalydır.

Qeçərgillik habelə pambyk əqininin jəylməsinə fəna təsir edir. Kəzdyrma əlejhinə mubərəzəni şiddətləndirməq ilə, mu ejjən dərəcədə qeçərgilliyin qarşymızda almək və pambyk əqini ni qənisləndirməlidir.

Karajaz rajonynın təcrübəli qəstərdiyi, Zakafkasjada cins Misir pambyky əqməq mümqundur. Hər halda qələcəqdə başqa rajonlardada Misir pambyky nyny jəyməli.

Kyalakların pambyk əlejhinə apardykları təbliğat nəticəsində pajəz fəslilə pambyk rajonların neçəsində başqa bitqilər əqilmış idi. Bojle əqinlər şynıynı də və kəlanında bahar fəslilə şynıynıymalydır. By çok duzoğundur, bojleqi pambyk yğrynda mu bərəzə kyalak əlejhinə mubərəzə deməqdır.

Butun təşkilatlar pambyk əqinini dogry jüz dəndərib, by sahədə aparılan işlərin sürətini kuveləndirməlidirlər.

Fərdi təsərrüfatlarda, kolxozlarda, rajon daxilində və habelə təsərrüfatlar, kolxozlar və rajonlar arasında qənis syrətdə ittimai jaryş və zərbəşilliyi jəyməli.

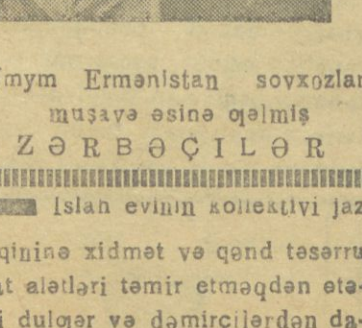
Mənsycat sənajemizi xaricdən qələn xam maldan asly etməməq məksədlə, biz by sənə necə olyrsa—olsyn 250 bin hektar pambyk əqməliyiz.

„Sabahki kolxozçyja, — fərdi joksyl və ortabab təsərrüfatna dikkət verməlidir.

Ortabab həkkində heç bir səhvilik brakmamaly.

Maqinə—traktor stansiyaların rasijonal syrətdə istifadə etməq, məhsylatın juqsəlməq və qeçən ilə nisbətən 3 dəfə artıq məkdarında pambyk istehsal etməq şuarı ilə işe kozyılmalıdır.

By şərtləri həyata qeçirsəq, daha artıq Zakfederasiyanın təsərrüfat bazasını kuveləndirmiş olarız.

Umym Ermənistan sovxozlar muşavə əsinə qəlmiş ZƏRBƏÇİLƏR İslan evinin kollektiv jəz əqinini xidmət və qənd təsərrüfat alətləri təmir etməqdən etəri dulqər və dəmirçilərdən dəirələre brigadalar qəndərməq kərarə almışdır.

Biz kapitalizmin qətuqlərini koparğyız

Zakafkasja federasjasyňın 31-ci il xalk təsərrufat planı haqqında

Zakafkasja deviat plan idarəsi sadri Pirymov jol. mə'ryzasından

Zakafkasja Dəvlət plan idarəsi sadri Pirimov joldas, 1931-ci ilin Xalk təsərrufat planı haqqında danışaraq, demişdir; Xalk təsərrufatın muhumm sahələrində, 5 illik 4 ilə jerinə jettirilməsi təmin olunmuşdur. Sənaje kyrylyşynun butun planı 4 ilə jerinə jettiriləcəkdir.

Elektrik stansjalar, sənaje kyrylyşy, qənt—təsərrufat və əqin jertlərinin xalk təsərrufat planı biz 3 ilə jerinə jettirəcəyiz.

Əmtəə muamələsi, juq muamələsi və umumi xalk məarif 5 il illik 2 ilə jerinə jettirəcəkdir.

Sonra jol. Pirimov öz mə'ryza sində, Zakafkasjanın ajr-ajr təsərrufat sahələrinin nə kədər vəsəlit aldığından danışmışdır.

Sosjalizm binevrəsi ni kyryb başa çatdırmaqda jyz

Zakafkasja sənaje'nə 260 milyon, elektrikleşməyə 40 milyon (qəçən ilqindən iql kat artıq), qənt-təsərrufatına 220 milyon, sy təsərrufatına 45 milyon sərf olunacaqdır. 1931-ci ildə 114 qilometro jeni dəmir jol isə salınacaqdır.

Sonra jol. Pirimov, butun məramnamələrimizi jerinə jettirdikdən sonra, Zakafkasja təsərrufatın olacaq vəziyyətini təsvir etmişdir. Kystarların kooperativləşməsi 61%-ə çatacaqdır. İstehlaq kooperasjasy əhalinin 76%-i ihata edəcəkdir. Sosjalist bələməsi 87%-dən 92%-ə qənt-təsərrufatında isə 12 dən 28%-ə çatacaqdır. By o deməkdir qi. Biz 5 illik 3-cu kəf' edict ilin də sosjalizm cəmiyyətinin binevrəsini kyryb başa çatdırmaqda jyz.

Biz xalk təsərrufat planı 1931-ci ildə jerinə jettirdikdə 5 illik plan nə vəziyyətdə olacaq.

1931-ci ildə fabrika və zavodlarımız 5 illik axırında əldə edəcəyimiz məhsyldan 13% artıq məhsyl verəcəkdir.

Opportynistlərin uz lujunu koparalım

Əməli işlərimizdə muhumm cəhet nədən ibarət olmalıdır? — Hər şeydən əvvəl firkenin baş xətti yğrynda mübarəzənin açyk və rəsmi syrətdə davam etdirməyə lazımdır. Zakafkasjada olan rijaqarlıq sonyucy faktlar hər şeydən yaxşı qəstər di qit, imdi hər qəs by və ja di qər uzluq altında qizlənilir.

Pambak, qənaq və başka-

ların qəturun! Bynlar çok vakt "firke baş xətti yğrynda" sözləri altında qizlənmisə sag opportynist təcrübəsindən başka bir şey deyildir.

Dəvlət siyasət idarəsinin qəsqin slahı ilə joxaldılmış kyrylyş zijaqarlıqından danışalım. Byrada deməyə lazımdır qi, zijaqarlıqın qətuqları kalır. By zijaqarlıqın butun kalğylarını xalk təsərrufatından qənar etməyə lazımdır.

Zijaqarlıqın xusysi no'i

Byrada, biz zakafkasjalırla zijaqarlıqın xusysi qərnusunə əhəmiyyət verməyə lazımdır. Byrada zijaqarlar butun federa siyanın xalk təsərrufatı inqışafı zərərinə bir cumhyriyyətdə daha çox mənfəət verməyə çalışırlar. Onlar ajr-ajr milli cumhyriyyətlərdə olan zəncinliqləri qizlədərək, umum ittifaq istehsalatı qəncinliqlərdən istifadə etməyə ucun byra həqumətinə imqan verməməyə çalışırlar. Nihajət onlar təsərrufatı məzə ez millətçilik arzuları ilə müvəffək apar maza se'j edilər.

Bitərəfliq ola bilməz

Nihajət bitərəfliq, mübarəzələri məsələsinə qəçelim. Bizdə bir çokları:

Bizsiyasətçi de jilik. Koj siyasətçilər ez siyasət işlərilə məşğyl olsynlar, firkenin baş xətti haqqında ez aralarında mübarəzə aparıynlar və yklonlarla mübarəzə etsinlər. Bizim işimiz bəm-başkadır. Biz texniq itti-sadliyatçı (təsərrufatçı), kyrylyşçy və ystajyz. Biz ez işimizi qəjuruz—demeji sevirler.

Laqin by bojlə de jil! İmdi hamı siyasətçidir. Qerdujumuz kyrylyş işləri, byzyazja kyrylyşyn devirməyə ucundur.

250 000 hektar pambakdan danışyqən, by çyplak və kyry rəkəmlər de jildir. By rəkəmlərin arkasında by pambak istəmə-jən zijaqarlıq və kolçomaklarla mübarəzə məsələsi dajandır.

By rəkəmlərin arkasında toky cy sənaje'mizin inqışafı və Avropanın əsəlyyindən kyrtarmak məsələsi dajandır. By rəkəmlər, məmləqətimizin müdafiə kuvvətini canlandırmak ucundur. Xalk təsərrufat planı işləyən əlinde qəsqinləşdirilmiş slahdır. Ona qərə, hər qəs istər fabrikada çalışsan istər qərpic dajyan, istər jer kazan və istər şyrada otyran bilməlidir qi e siyasətçi qibi çalışyır. Həç bir

tərəfliq ola bilməz. Cəbhənin ja o biri tərəfindən ja by biri tərəfindən qətməyə lazımdır!

1931-ci il planı aqır bir şərə jtdə həyata qəçiriləcəkdir. Bejnəlxalk byzyazjasy və məmləqətimiz daxilində olan sənəly düşmən, qəsqin mukavmət qəstərəcəkdir. By isə təəccubli de jill Qunqu biz by il sosjalizm cəmiyyəti binevrəsini kyryb, başa çatdıracağız!

Əlbəttəqi, byzyazja kydyrmış cəsnəna mukavmət qəstərməlidir.

Ona qərədə, əməqci qutlərin butun aktivliyini səfərbərliyə almalı və kuvvələri yaxşı təksim edərək, bir zərbədə əməqci qutlərin butun iradəsini bir jərə toplajyb, 1931-ci il planın jerinə jettirilməsi cəbhəsinə qəçirməli (alkışlar).

Primev Jodas

Kontraktasja planı tamaman və vaktında icra edalım!

Kontrktasja qənd təsərrufatı sosjalizm kyrylyşynun məhqəm manivelidir.

Zək. Xalk. Komisarlar şyrasyn by il 13 fevral tarixli mədəni bitqilərin kontraktasjasy kampanjasynın tədbiki həkinde, kərağna qərə by il Zakafkasjada jeni maqəna—traktar stansjalar təşqil edilir, onlardan 16-sy pamykyrajonlarda olacaqdır. Qənd təsərrufatında 2.558 traktor işləyəcəkdir. Qənd təsərrufat maqənalary, alet və inventar ucun, 1930-ci ilin xsy sy uc ajlykda koxyan 5 milyon 400 bin manat məbləğdən başka jənə 15 milyon 200 bin manat koxylacakdır.

Xalk Toprak Komisarlyğı ilə X. Təchizat komisarlyğı kontraktasja baglyan təşqilatlar ilə birliqdə, plan dairəje, qəndə və kəlxoza kədər çatdırmaq ucun hər olçuju ələ almalıdırlar.

Kontraktasjanın kajdə və şartları

Ermənistanca əsəydaqi bitqilər və qəstərilən olçulər kontraktasja baglamalıdırlar;

Taxyl əqini

Bygda, 35 bin heqtar, ondan 20—bin kolxozlarda.

Arpa, 35 bin heqtar, ondan 15 bin kolxozlarda.

Karğdaib, 300 heqtar, olçy hamısy kolxozlarda.

Mədəni bitqilər

Pambyk, 23 bin 900 heqtar, ondan 15 bin 50 heqtar kolxozlarda,

Tutun, 2 500 heqtar, ondan 1000 heqtar kolxozlarda.

Qənaq, 300 heqtar, ondan 100 heqtar kolxozlarda.

Səbizqarlıq

Kartofil, 6000 heqtar, ondan 2000—i kolxozlarda.

Bostan, 1360 heqtar.

Alma, armud 550 tonn.

Uzum, 1000 tonn.

Dıqər mədəni bitqilərin kontraktasjalar isə Zak. Xalk təchizat komisarlyğı X. Toprak Komisarlyğı ilə birliqdə müj-jən ediləcəkdir.

Kontraktasja işləri, Qənd təsər. Kooperasy və onyn əsəy şəbəqəsi, Zakselsojuz ilə Zak. kolxozsentrin təşqilat rəhbərliji altında, aparacaqdır.

Qənd təsər. kooperasjasy kolxozlar, qənd istihsalat cəmiyyətləri, sadə istihsalat vahidləri və əqin tarlalar ilə kontraktasja baglamaya vəzifədardır.

Kylak — varlanmış təsərrufatlar kontraktasjaya tabe' de jil dirler, əqin və mənsylatın təhvil verilməsi isə onlara verilən təqiflər əsəy üzərə olçy.

Kontraktasja baglayan təşqilatlar, birinci nobədə ez istihsalat

planlarına qərə kolxozlara və kontraktasja baglyan əqin sahəlarına kredit və maqənalər verməyə borclıdırlar. Həman istihsalat planlar qərədə dairə kolxoz birliqləri tərəfindən tədik edilmiş olsyn.

Kontraktasja baglyan təşqilatlar, kontraktasjaya tabe' təsərrufatlar deviat kijmətləri ilə sənaji mallar verməyə borclıdırlar. Kontrakt baglyanlara mukavəle baglandıq zaman, ələ də pamygy, tutun, qənaq və uzumun becərməyə, məhsyl toplajış və təhvil verməyə zamanında ucuz huqumət kijmətilə taxyl verilməlidir.

Maqənalər və kredit verməy-dən başka, əqinlərə bakmaq və bygda arpa və ilx toplamak zamanı kredit verməyə lazımdır.

Kontraktasja baglyan təşqilatlar mukavəle baglamak ətrafında qənci kampanja jajmal və kampanjanın aprelin 15—nə kədər bitirilməlidir.

M. G.

Kapanda əmanət alyğynın qədisatı

(Telegrafla Kapandan)

Daxili xalk vastələrinin səfərbərliyə almaq kampanjası da, de sur'atla davam etmədedir. Fevralın 15—ə kədər 1788 manat bir məbləğlə 47 jeni əmanətçi cəlb edilmişdir. Əmanətçilərin çoky qəndilər, kalans isə işçilər ir.

Ani - pemza kabaga qədir

(TELEGRAFLA ANIDƏN)

Erm. pemza mədənləri fevralın 2—nə on qunluğunun istihsalat planı 100 faizlə icra etdilər. 6226 muq'əb metro inşaat 28 ton uqudulmuş pemza, 2163 muq'əb metro volkanik lym istihsal edilmişdir.

Allahverdi kombinatı dalıda kalır

(TELEGRAFLA MANESDƏN)

Allahverdi kombinatının Lenin adında olan mədənlərində fevralın 1 və 2—nci dekabrda aylıq planın 64,9 faizli Şamlyk mədənlərində 70 faizli ıera edilmişdir.

Mis eridən ocakdan 2—nci dekabrda 3045 tonn mis istihsal edilmiş qi, aylıq planın 60 faizini təşkil edir.

Səllər ələjhinə mubərəzə

(Telgrafta Leninakandan)

Səllər ələjhinə mubərəzə aparın xüsusi komisyon ölçülər ələ almak üçün program düzəltmişdir. Şəhərə sel 2 tərəfdən qəlir, biri Cacıy, diğəri İlvə dağlarından. Program ilə həman jollarda 2 kanal açmaq nəzərə alınmış, hansılary qi şəhərin şimalı tərəfində birleşib, Kırmyz Əstərəqin şimalı gərb tərəfindən Arpa çayına təquləcəqlər. Demir jol stansiyasını seldən mubafəzə etməq üçün iqi vastə təqlif edilmişdir. Ja Ortaqlıssədən by tərəf olan qəpruləri qənəltməq və jaxyd məzqyr kanal ilə birleşməq üçün o tərəfdən bir kanal açmaq. Demir jolyn təşəbbusatlarından başqa, həman inşaət təkribən 128 bin manat bir xərc tələb edir.

KYLLAR.

Pambyk planının edanılması yğrynda.

Şəyr rajonynda pambyk planının kontrol rəkamini 100 faizlə həjatə qəçirməq üçün, by cəbhədə bejuq əhəmiyyətə haiz olan, əqinləri sydan tə'min etməq məsələsinin həllinə ciddi fiqir verilmişdir.

By rajonyn Şəhtaxtə məntəkəsində sy azlyğ səbəbi ilə bir çok pambyk əqinlərinin tələf oldyğyny qımşə İnar edəməz. Sy azlyğın isə başlyca səbəbi olan qəhrizlərdən səmərelli istifadə edilməməsidir. Kejd etməq lazımdırqi, by məntəkədə 100 ə kəder təmirə ehtijacsə olan qəhrizlər varqi, Vətəndaş mubaribələrindən sonra, ta by vaktə kəder tə'mir olynmyjaraq, xaraba halda kalmışdır. Vaktə ilə 5 heqtar topraq müqəmməl syretdə sydan təmin edə bilən bir qəhriz əmdi, ançak bir heqtar topraq syvarar. Qəhrizlərin by ənə kəder təmir olynmamasına başlyca səbəb, əhalinin qəhrizlərin saxlanılmasına fiqir verməməzliqi və jerli idarələrin səhlənqar

lıklary olmyşdyr.

Qəçmişdə Kəvrak qəndində Kara-qəl namində bir qəl varidiqi, kşda artk sylar ora toplanıb, əqin zamanı əhalini sydan təmin edirdi, ançak imdi jənə fiqir verməməzliq juzundən həmin qəl kyryjaraq, topraqynda əqin edilməqdədir. Byndan başqa 2000 heqtar topraq syvarmaq məksədi ilə 1928—ci ildə Xoq qəndində 12 min manata bir qəl hazırlanmışdı, imdi həmin qəl sy saklamyjaraq, istifadəsiz kalmışdır. Jazyn jaxynlaşdyğyna baktmyjaraq, by il dəxi həmin qəhriz və qəllərin təmirinə başlanılmamışdyrqi, by hal əqinləri sysyzlyk korxysy altına salır.

Toprak şəbəsi və əlakədar idarələr hələ vakt var iqən qəstərilən noksanların aradan kaldırılmasına əhəmiyyət verməlidirlər, ançak by vastə ilə jajda pambyk əqinlərini sydan təmin etməq mümkün olar.

T. CAMALOF

Çiçəq və kızılcə xəstəliji

Ağbaba dairəsinin bir çok qəndlərində səhljə kanyny oldyqca pozğyn və jək dərəcəsidir. Byrada xüsusi ilə yaakların təmizliqinə fiqir verilmədiqindən, bynlar arasındə curbə cur xəstəliqlər baş verməqdədir. By dairədə başlanmış olan çiçəq və kızılcə xəstəliji bir neçə qəndlərdə yşaklara təlafat verir. By xəstəliqlərin qarşısını almaq qımşənin jədlə düzəmiş və bir neçə dəfələr doktora muraclət edilmiş ançak nəticəsi olmamışdır. Doktor yzak qəndlərə qətməq istəmədiqindən qəndilər xəstə yşakların 30—35 verst joly dairə mərqəzinə qəçirməqə məcbyr oylrarqi by hal nəticəsində bir neçə yzak sojykdan əlmyşdyr. By hala dairə icrajjə komitəsi nəhajət verməlidir. N. K. və F. K.

Mədəni hucym əhəmiyyətsiz qeçdi.

Vədi dairə komsomol komitəsinin əzəqlərə qəndərdiqlə tə'min üzərə Şirazly və Rehanlı komsomol əzəqləri Fevralın 10—nda Xulasa mator arxlarynı təmizləməq üçün mədəni hucyma çykmişdyr. Ançak iz alətlərinin olmaması və texniqlərin by işə sojyk baktması juzundən həmin hucym əhəmiyyətsiz qeçdi. Qələcəqdə təşkil olynan mədəni hucym plan üzərə və səmərelli iş qərməlidir.

LENİNÇİ

Şəher ayraşynın məlymatlarına qərə, by il jol. Şahymjanın hejqəlinin hazırlıq işləri bitəcəq dir qi, hejqəl 170.000 manata kəder dytacakdyr. Hejqəl jol. Şahymjanın əlumun səni devrijsi ojunundə onyn adına olan mejdancada tiqiləcəqdir.

Mədəni hucym brigadasının jəkləmə nəticələrindən

Əhmijjadzin dairəsinə qətmis ped. İnstituty və ped. texnikymy son səni tələbələrindən ibarət brigada, bir aj zərfində mədəni məarif cəbhəsində olan aşağıdaqi noksanları mejdana çykarmışdır.

Təhsil ilinin başlanılmasından 5 aj qəçməsinə baktmyjaraq bir çok turq məqəblərində dərs qi tablary jəkyr, məqəblərdə sos. jaryş və zərbəçiliq zəjif qətmis (Ş. Dəmirçi və Nərimanof naminə K. Q. məqəbindən başka).

Məqəblərdə poli texnikədir mənin tədbiki jək dərəcəsidədir, muəllimlərin by bərədə məlymatları jəkyr. Məqəblərdə jeni program olmadıq qibi, bir çok məqəblərdə dərsler programсыz qəçirilir. Məqəblərin çoky-sy janacakdan tə'min olynmamışdır. Inventar əqsizliqlə səbəbi ilə tələbələr 4—5 i bir jərdə otyrır. Muəllimlər mənzil və istehləq normalaryndan təmin olynmamışlar (Sejid qənd, X. Qolanlı və Dəmirçidə).

By dairənin turq qəndlərinin cəmində 87 nəfər 8—11 yaşda olan yşaklar məqəbdən qənarə kalmışlar. Bynlardan başqa brigada 6 nəfər məqəb jayly kızıların ərə verildiqlini tapmışdır. (Ş. Mehmandarda 3 nəfər, sərvanlarda 2, Sejid qənddə bir nəfər). Jalnız Ş. Mehmandarda yşak bağçası açylacaq, kəlan qəndlərin cəmaəti dəxi yşak bağçası açılmasına tələb edirler.

Savadsızlyğ ləğv işləri

Bir çok qəndlərdə açılmış kyrsylara maddi qəməqliqlər, qi tab və programlardan təmin olynmamışlar.

Bir çok qəndlərdə savad kyrsyları açılmamışdır. By hal nəzərə alaraq, brigada tərəfindən aşağıdaqi qəndlərdə gryppa vi kyrsylar təşkil olynıdy.

Həsənliyə bir kəsnlar kyrsy, Sərvanlarda 1 jarym savad kyrsy Rehanlıda 1 bisavad kyrsy Ş. Mehmandarda 1 jarym savad kyrsy Qəbanqərə və Rəhimabatda 1 bi savad kyrsy. Bynyn qibidə 4 qənddə 128 nəfəri savadlandırmak üçün, hər 5—6 nəfəri bir savadlıja həvalə etmişlər.

Brigada kəsnlar arasındə mədəni məarif işlərinin zəjif oldyğyny kejd etməqlə, dairənin nəzər dikkətini cəlb edir.

Kəraətxanə və divar qəzetəsi işləri

Kəraətxanə və divar qəzetələri hazırcı rollarynı ləjkinçə ifa etməmişlər. Dairədə divar qəzetələrinin əqsərijsi vaktly vaxtında çykmyr və hərbad bir halda dərlər. (X. Qolanlı, Sejid qənd, Sərvanlar və Karakışlakda) Kəraətxanələr sos. jaryşına

qirışməmis və qəndəliq kəmpa nyalarda, kolxoz kyrylyşynda, məryzələr, mubahisələr tertibində, sənəje nəfəsəni jaymakda zəjif çalyşmışlar (Xaçaparə, Karakışlak və Ş. dəmirçi kəraətxanələri). Kəraətxanələrdə jeni qitəblər oldyqca azdır. Abyneçilərin qəzetələri gejr muntəzəm alınır.

Qənd təşkilatlarının rəhbərliqi

Bir neçə qənd ayra sədrleri məqəb və qəndin mədəni-məarif işlərinə barmakları arasyndan baktılır. Ş. Mehmandar q. ş. sədri qəndə qəlmis brigadaların nə üçün qəldiqlə ilə bejə

mərakənləmək istəmir. Uymıll jətlə Ş. Mehmandar və Karxyn qənd syralary məqəb işlərinə çok az fiqir vermmişlər.

Ş. Mehmandar, Karakışlak, və Xatyn arx qəndlərindəqi məarif seksiyalary, savadsızlyğ ləğv və məcbyr təhsil həjatə qəçirməq işində çok az iş qərmüşlər. Kejd olynan noksanların bir hissəsi brigada tərəfindən mümkün kəder qarşısı alınmış. Butun kəlan noksanların təzliqdə əradan kalkması yğrynda dairə icrajjə komitəsi və məarif şəbəsi ciddi jətlə çalyşmalıdırlar.

Brigada sədri B. Mamedof

SON XƏBƏRLƏR

Bejnəl xalk işsizlər ojunu bejuq mubarazalar ilə qeçdi

Kanlı vıryşmalar

Komintern bajrəgə altında Fevral ayın 25—ndə dunyanın hər tərəfində işsizlərin milyonlarca numajisleri olmyşdyr. By ojun kapital əlqələrində 35 milyon işsiz vardır və hər jərdə aclykdan quçələrdə kalmakdan, səfələtdən çok işçilər əlməqdədir.

Bejnəl xalk işsizlər ojunundə huqymətler polis kuvvələrini sələbərliqə çayrış, işçilərin numajislerini kadagan etməq istəmişlər isədə, müvəffək olmamışlar.

Almanjada

Almanjanın umym

Şəhərlərində numajislərə on minlərcə işsizlər iştirəq etmişlər. Lajpsixdə iclaslardan sonra işsizlər quçələri dolayışb "çərəq və ja iş" tələb etmişlər. Polis ilə vıryşmalar olmyş və 3 işçi əlmüş, 9 nəfərdə jaralanmışdır. Berlinədə və Almanjanın diğər şəhərlərində 1000 dən artk numajisçilər həbsə alınmışlar.

Rymanjada 70 numajisçi, Londonda, Fransada, çexoslovaqjəda, Amerikada və dunyanın hər tərəfində minlərcə işçilər həbsə alınmışlar. Hər jərdə 100 minlərcə işsizlər numajislərə iştirəq etmişlər. Sosjalistlər hər jərdə kapital kuvvələri ilə bir olyb işsizlərin numajislerini dağıtmak üçün polis kuvvələrinə jərdəm etmişlər.

Parisdə syralar ittifaqına qarş konfrans

Parisdə terq silah bərədə konfrans çayrmaq üçün hazırlıqlar aparılmakdadır və hazırlıq konfrans çayrılmışdır. By konfransa syralar ittifaqı çayrılmamış.

Henderson Parisə qetdi

İngiltərə xaricijə naziri Henderson Parisə qetmiş və terq silah bərəsində Fransa huqyməti ilə danışmalar aparmakdadır. Henderson Fransa və İtalja arasındə saziş iləri qətlirməq üçün Romanjajə qədəcəqdır.

Hindistanda vəziyyət

Handi İngiltisler ilə sulh etməq üçün danışmalarına dəvam etməqdədir. Handinin by hərəqəti işçilər arasındə bejuq narazılık iləri qətirmişdir.

Hejət təhririjə

İrevan baş mətyat mudur iji № b. 348